Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Vesterbrogade 4A, 4. sal
DK 1620 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Sendt per mail til: baeredygtig-landbrugsproduktion@sgav.dk
Journalnummer: 2026-18072

**Høring af grundbetalingsbekendtgørelsen for 2027**

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har sendt bekendtgørelse om grundbetaling m.v. for 2027 i høring. Landbrug & Fødevarer har følgende bemærkninger til høringen:

Som følge af den justerede definition af permanent græs, er der behov for, at det hurtigst muligt afklares, hvorledes fejlimplementeringen håndteres i praksis. I den forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at de danske landmænd skal holdes skadesløse, da fejlimplementeringen beror på en erkendt myndighedsfejl. Dette er også meget vigtigt, for at sikre tillid til regler og støttesatser i arealomlægningsprocessen under den grønne trepartsaftale. Desuden er det nødvendigt at se på den danske implementering af definitionen af permanent græs og udnytte de valgmuligheder som EU-lovgivningen giver på en bedre måde.

I forhold til aktiv-landbruger-kravet er der behov for at løse nogle konkrete problemstillinger vedr. skattefri virksomhedsoverdragelse. Desuden støtter Landbrug & Fødevarer ikke den foreslåede tilføjelse til § 9, stk. 1, pkt. 5 vedr. bagvedliggende ejerforhold hos nye ansøgere, da den er i strid med gældende praksis hos Miljø- og Fødevareklagenævnet.

De detaljerede bemærkninger til de enkelte bestemmelser, findes i kronologisk rækkefølge herunder.

**Definition af brak og permanent græs (§ 4 og § 14)**
Det præciseres i § 4 pkt. 2, at braklagte arealer herunder blomsterbrak der har været ude af omdrift i 5 år eller mere, anses som permanent græs, og at der godt kan etableres blomsterblandinger på permanent græs, jf. § 4, pkt. 12.

Det uddybes yderligere i § 14, stk. 6 og 7 hvor det blandt andet fremgår, at arealer med permanent græs, hvor der foretages jordbehandling i forbindelse med etablering af græs og andet grøntfoder eller en blomsterblanding, fortsat er permanent græs.

Landbrug & Fødevarer forstår de ovennævnte ændringer som konsekvensrettelser som følge af fejlimplementeringen af definitionen af permanent græs i Danmark. Som også bemærket ved høringen af CAP-planen i overvågningskomiteen i september 2026 giver de betydelige ændringer, der er foretaget af definitionen af permanent græs i Danmark i 2026, en lang række uhensigtsmæssige konsekvenser for landmændene. Som Landbrug & Fødevarer har skrevet til natur- og dyrevelfærdsminister Christian Rabjerg Madsen, mener Landbrug & Fødevarer, at de danske landmænd skal holdes skadesløse, da fejlimplementeringen beror på en erkendt myndighedsfejl. For at rette op på nogle af de uhensigtsmæssigheder, som fejlfortolkningen og de

justerede regler har medført, mener Landbrug & Fødevarer, det skal overvejes, om Danmark skal ændre det danske implementeringsvalg i CAP-planen.

EU-reglerne giver mulighed for, at medlemslandene kan vælge, at omlægning fra græs til græs generelt bryder permanent græs-status, hvis der omlægges fra én type græs til en anden type græs. Fx fra rent græs til kløvergræs. Denne mulighed er ikke anvendt i Danmark. Hvis Danmark anvender denne mulighed, er det Landbrug & Fødevarers forståelse, at dyrkning af grønkorn og blomsterbrak dermed igen kan bryde permanent græsstatus. De samme vil da også være gældende for omlægning af almindelige græsmarker. Landbrug & Fødevarer mener, at der hurtigst muligt skal iværksættes en undersøgelse af, hvilken betydning en sådan ændring i det nationale implementeringsvalg vil have for udviklingen i den danske andel af permanent græs. Det er i den forbindelse selvfølgelig fortsat vigtigt, at det sikres, at GLM 1 overholdes på nationalt plan. Dvs. at andelen af permanent græs ikke må falde så meget, at det kræver krav om genetablering m.v.

I den forbindelse minder Landbrug & Fødevarer om, at vi fortsat har et stort ønske om, at definitionen af permanent græs ændres til 2027, så antallet af år fra omdriftsgræs til permanent græs øges fra 5 år til 7 år.

**Aktiv landbruger-kravet (§ 9)**
Helt overordnet mener Landbrug & Fødevarer, at aktiv-landbruger-kravet er et overflødigt krav, der mest af alt skaber administrativt bøvl og sender ansøgere uforvarende i klemme som følge af komplicerede tekniske og administrative procedurer, der ikke følger den vanlige håndtering af bedriftsoverdragelser m.v. Det er derfor vigtigt, at der arbejdes på at kravet bliver afskaffet i den kommende periode for EU's landbrugspolitik, der efter forventningen løber fra 2028 til 2034.

Desuden har Landbrug & Fødevarer løbende udtrykt ønske om at tilpasse den danske implementering af kravet. I den forbindelse henvises også til Landbrug & Fødevarers bemærkninger til CAP-planen.

*Generelt vedr. tilmelding til gødningsregistret og økologicertificering (§9, stk. 1, pkt. 3)*
Ikke mindst bøvler kravet om, at ansøgeren skal være tilmeldt Registreret for Udlednings- og Gødningsregnskaber, eller til økologicertificering. Det er vigtigt at disse procedurer forenkles og at ansøger får mere hjælp f.eks. ved længere frister og mere information ifm. afmelding, tilmelding, skift af cvr.nr. osv.

Desuden skal der findes en løsning, så dødsboer ikke skal indsende en force majeure anmodning, for at ansøgningen kan godkendes i forhold til aktiv landbruger-kravet.

*Ny bestemmelse vedr. bagvedliggende ejere (§ 9, stk. 1, pkt. 5)*
Landbrug & Fødevarer kan ikke støtte den foreslåede ændring af § 9, stk. 1, nr. 5.

Landbrug & Fødevarer finder indledningsvis anledning til at bemærke, at ændringen i høringsbrevet omtales som en "præcisering" af bestemmelsen, hvorefter det nu skulle fremgå "mere tydeligt", at en ansøger ikke kan betragtes som ny ansøger, hvis ansøgerens bagvedliggende ejere, herunder reelle eller legale ejere, har modtaget landbrugsstøtte i form af direkte betalinger de seneste tre ansøgningsår.

Denne beskrivelse er efter Landbrug & Fødevarers opfattelse misvisende. Der er ikke alene tale om en sproglig tydeliggørelse af en allerede gældende regel, men om en materiel ændring af retstilstanden.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sin praksis om bestemmelsen fastslået, at kravet om ikke at have modtaget landbrugsstøtte de seneste tre ansøgningsår, er rettet mod ansøgeren. Det forhold, at en ejer af et nystiftet selskab tidligere har modtaget landbrugsstøtte gennem en anden virksomhed, medfører således ikke i sig selv, at det nystiftede selskab skal anses for tidligere at have modtaget støtte. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at selskaber er selvstændige juridiske personer og dermed selvstændige retssubjekter, og har henvist til fast og langvarig støtteretlig praksis for at sondre mellem ansøgere ud fra CVR-nr., medmindre det kan godtgøres, at der foreligger omgåelse.

Den foreslåede bestemmelse indfører derimod udtrykkeligt et kriterium, hvorefter støttehistorikken hos ansøgerens bagvedliggende ejere får selvstændig betydning for ansøgerens status. Der er dermed ikke tale om, at den eksisterende regel blot formuleres mere tydeligt, men om en ændring af den retstilstand, der følger af nævnets praksis.

Landbrug & Fødevarer finder det stærkt kritisabelt, at en sådan væsentlig ændring af retstilstanden i høringsbrevet præsenteres som en "præcisering". Høringsbrevet giver dermed, efter Landbrug & Fødevarers opfattelse, ikke høringsparterne et retvisende billede af ændringens karakter og rækkevidde, herunder at forslaget indebærer en fravigelse af den retstilstand, der følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis. Det vanskeliggør samtidig høringsparternes mulighed for at identificere og forholde sig til de principielle og praktiske konsekvenser af ændringen.

Landbrug & Fødevarer finder endvidere selve ændringen principielt betænkelig. Med forslaget flyttes vurderingen fra ansøgeren som selvstændigt retssubjekt til også at omfatte støttehistorikken hos en bredere kreds af bagvedliggende ejere. Selvstændige juridiske personers støtteforhold vil dermed kunne få betydning for hinanden alene som følge af ejerrelationen. Det rejser grundlæggende spørgsmål om rækkevidden af det støtteretlige ansøgerbegreb og indebærer en risiko for, at der på grundbetalingsområdet ad denne vej indføres et bredere ejer- eller bedriftsbegreb.

Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse minde om, at det i forbindelse med indførelsen af bedriftsbegrebet på konditionalitetsområdet blev tilkendegivet, at bedriftsbegrebet var knyttet til konditionalitetsreglerne og ikke var udtryk for en generel ændring af, hvilket retssubjekt der skal lægges til grund på de øvrige støtteområder. Det er derfor særligt betænkeligt, hvis der nu på grundbetalingsområdet indføres en ordning, hvor støtte modtaget af andre juridiske personer får betydning for ansøgerens retsstilling som følge af ejerforholdene.

Forslaget giver desuden anledning til en række spørgsmål om bestemmelsens rækkevidde. Det er eksempelvis uklart, hvordan bestemmelsen skal anvendes ved flere ejere, indirekte ejerskab og koncernstrukturer, herunder om støtte modtaget af én blandt flere ejere er tilstrækkelig, hvilken ejerandel der i givet fald kræves, og hvor langt tilbage gennem en ejerstruktur der skal ses.

Det er samtidig uklart, om ændringen efter ministeriets opfattelse er nødvendig for at opfylde EU-retlige krav, eller om der er tale om en national skærpelse. Hvis ændringen anses for nødvendig af hensyn til EU-retten, opfordrer Landbrug & Fødevarer ministeriet til at angive det konkrete EU-retlige grundlag, hvoraf det følger, at støtte modtaget af ansøgerens bagvedliggende ejere skal inddrages ved vurderingen af, om ansøgeren er ny.

Dette er ikke mindst relevant, fordi EU-retten allerede indeholder et generelt værn mod omgåelse og kunstigt skabte betingelser for opnåelse af støtte. Miljø- og Fødevareklagenævnet har

tilsvarende i sin praksis fremhævet sondringen mellem forskellige ansøgere efter CVR-nr., medmindre det kan godtgøres, at der foreligger omgåelse. Landbrug & Fødevarer finder derfor, at der er en væsentlig forskel mellem på den ene side at hindre konkret omgåelse og på den anden side generelt at henføre støtte modtaget af bagvedliggende ejere til et andet, selvstændigt retssubjekt.

Landbrug & Fødevarer opfordrer på den baggrund til, at den foreslåede tilføjelse til § 9, stk. 1, nr. 5, udgår. Hvis ministeriet fastholder, at en sådan ændring er nødvendig for at sikre overensstemmelse med EU-retten, bør ministeriet konkret redegøre for det EU-retlige grundlag herfor. Derudover er der behov for en redegørelse for forstås ved henholdsvis ”reelle” og ”legale” ejere i den foreslåede bekendtgørelsestekst.

*Skattefri virksomhedsomdannelse (§ 9, stk. 3)*
Da der ved skattefri virksomhedsomdannelse går op til 14 dage før et nystiftet selskab modtager et nyt CVR-nummer fra Erhvervsstyrelsen, er det ikke muligt for selskabet at certificere sig som økolog eller melde sig ind i register for gødningsregnskab på overdragelsesdagen. Der er behov for en løsning af denne problemstilling.

Udgangspunktet for bevarelse af aktiv landbruger status for både overdrager og erhverver ved overdragelse efter ansøgningsfristen ifølge de gældende regler, at ansøgeren enten skal melde sig ind i register for gødningsregnskab på overdragelsesdagen eller søge om økologicertificering senest på overdragelsesdagen.

Når der laves skattefri virksomhedsomdannelse (som reelt blot er den samme virksomhed, som ændres fra enkeltmandsvirksomhed til et kapitalselskab), bliver der oprettet et nyt cvr-nummer. Det nye cvr-nummer oprettes med tilbagevirkende kraft. Hvis man fx har ”januar” regnskaber gennemføres mange virksomhedsomdannelser i juni måned – og med skattemæssig virkning fra 1. januar. Der kan også være virkomheder med sommerregnskab, som vil gennemføre en skattefri virksomhedsomdannelse i efteråret.

Økologicertificering
Jf. denne nyhed vedr. økologicertificering, gives der i fht. økologireglerne en særlig dispensation, når der er tale om skattefri virksomhedsomdannelse. Skattefri virksomhedsomdannelse - Landbrugsstyrelsen

Som det fremgår af nyheden er problemstillingen den, at der ved en skattefri virksomhedsomdannelse går 14 dage før Erhvervsstyrelsen fremsender et nyt CVR-nummer til det nystiftede (/omdannede) selskab. Selvom omdannelsen finder sted på et tidspunkt, som i princippet er det rigtige tidspunkt at flytte tilsagn/økologistatus mv., kan dette i praksis derfor ikke lade sig gøre, fordi der på dette tidspunkt ikke er et CVR-nummer at flytte tilsagn/økologistatus til.

Det samme vil være gældende i forhold til at sikre aktiv landbruger status – hvor kriteriet jo netop er, at virksomheden søger om certificering til økologisk jordbrugsproduktion senest samtidig med overdragelsen.

Det skal afklares, hvad man som økolog gør for at sikre fortsættelse af aktiv landbruger status. (både relevant for den virksomhed der har søgt grundbetaling – og for den nye virksomhed, hvis den fx skal modtage et producentskifte om slagtepræmier).

Register for gødningsregnskab

I forhold til indmeldelse i register for gødningsregnskab gælder nøjagtig samme problematik som ovenfor. Dvs. at der går 14 dage fra "overdragelsen" til Erhvervsstyrelsen fremsender et nyt CVR-nummer til det nystiftede selskab.

Her er der ikke lavet særlige administrative procedurer for indmeldelse i gødningsregnskabet, da der efter de nationale regler ikke er krav om indmeldelse på overdragelsesdagen. Det skal derfor afklares, hvordan dette håndteres i praksis i forhold til aktiv-landbruger-kravet.

Der er derfor et stort behov for at få afklaret hvorledes fortsættelse af aktiv landbruger status fortsættes i disse situationer. Det gælder for den virksomhed der har søgt grundbetaling – og for den nye virksomhed, hvis den fx skal modtage et producentskifte om slagtepræmier eller søge om tilskud til metanreducerende foder.

I parentes bemærket har SGAV tidligere ændret praksis i forhold til producenskifte af slagtepræmier, for at undgå udfordringer netop med skattefri virksomhedsomdannelse. Her skal producentskiftet blot indsendes senest den 20. januar i det efterfølgende kalenderår.

**Sammenhæng med konditionalitetsbekendtgørelsen og markkrat (§ 14, stk. 3)**
§ 14, stk. 3 i grundbetalingsbekendtgørelsen henviser til, at aktivitetskravet for grundbetaling ikke skal opfyldes på arealer med GLM-landskabstræk, samt småbiotoper og markkrat, der anvendes til opfyldelse af GLM 10 kravet vedr. etablering af 4 pct. ikke-produktive arealer.

Det er vigtigt at bestemmelsen opdateres, så der ikke henvises til GLM 10, da GLM 10 forventes at udgå i 2027.

Dog er det vigtigt, at der fortsat ikke stilles krav om landbrugsaktivitet på arealer med småbiotoper og markkrat, uanset om de er beliggende på arealer i omdrift, på arealer med græs, brak eller permanent græs. Dette skal præciseres i bekendtgørelsesteksten.

**Grønkorn defineres som græs (§ 15)**
"Grønkorn betragtes som græs" blev indsat i bekendtgørelsen for 2026. Landbrug & Fødevarer mener fortsat, at grønkorn skal betragtes som korn, og henviser i den forbindelse til de bemærkninger, som Landbrug & Fødevarer sendte i høringssvaret til grundbetalingsbekendtgørelsen for 2026.

Derudover henviser Landbrug & Fødevarer til de bekærkninger, der er sat ind tidligere i dette høringssvar vedr. definitionen af permanent græs. Disse bemærkninger gælder på lige fod for ændringen vedr. grønkorn. Det gælder ikke mindst fordi, at vi i 2026 har konstateret, at SGAV ændrer afgrødekoder tilbage i tid (i visse tilfælde helt tilbage før 2010) fra grønkorn til græs. Det medfører, at arealer ændres fra omdriftsarealer til permanent græs langt tilbage i tid, selv om ændringen med grønkorn først kom i regelsættet i 2026. Det er ikke retssikkerhedsmæssigt rimeligt. Landbrug & Fødevarer mener derfor, at de påvirkede landmænd skal holdes skadesløse – også i forhold til eventuelle ændringer bagud i tid.

I ansøgningsrunden 2026, har der været tvivl om håndteringen af grønkorn i forhold til reglerne, under gødningsregelsættet, herunder indberetning i GKEA 2026. Det skal sikres, at der i 2027 ikke kan opstå tvivl om dette – herunder i vejledningen om den udledningsbaserede markregulering.

**Afstand mellem småbiotoper (§ 22, stk. 1, nr. 4 og 6)**

§ 22, stk. 1, pkt. 4 kræver mindst 5 meter mellem småbiotoper på samme mark mens punkt 6 samtidig opstiller en regel for en småbiotop, der ligger mindre end 5 meter fra en småbiotop under midlertidig ekstensivering. Hvis begge typer småbiotoper kan befinde sig på samme mark/areal, er de to regler ikke umiddelbart gennemskuelige. Der er brug for en præcisering af, hvornår henholdsvis det ene og det andet kan lade sig gøre.

**Bestøverbrak erstattes af blomsterbrak (§ 23)**
Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at reglerne forenkles, så der fremadrettet kun er regler for blomsterbrak. Det er dog vigtigt, at det fortsat er muligt at etablere blomsterbrakmarker, der indeholder de samme arter som bestøverbrak, og at bestøverbrakmarker etableret i 2026 kan blive godkendt under reglerne for blomsterbrak i 2027.

Der mangler flere steder i bekendtgørelsen lidt konsekvensrettelser således at bestøverbrak bliver skrevet helt ud af bekendtgørelsesteksten.

Det drejer sig blandt andet om § 14, stk. 4, hvor der står *"blomster- eller bestøverbrak"* og § 23, stk. 3, hvor der står *"Mekanisk jordbehandling og etablering af enten blomsterbrak, der per…"* Her skal "enten" slettes.

*Aktivitetskravet for slåningsbrak (§ 23, stk. 2)*
Aktiviteteskravet med årlig slåning, kan for slåningsbrak erstattes af etablering af vintersæd om efteråret.

Dette står hverken beskrevet i bekendtgørelse eller i vejledningen til grundbetaling.

I 2027 vil en lang række braklagte arealer, der i 2026 er anmeldt som GLM10-brak med krav om fastholdelse i hele kalenderåret, forventeligt blive anmeldt som grundbetalings-brak. Omfanget af brakarealer udelukkende anmeldt under grundbetaling, vil derfor blive øget betragteligt i 2027. Det er derfor vigtigt, at muligheden for etablering af vintersæd i efteråret 2027 beskrives i vejledningsmaterialet, og at der ikke er tvivl om muligheden i bekendtgørelsesteksten.

**Der skal gives mulighed for at bekæmpe italiensk rajgræs i forbudsperioden (§ 24, stk. 1, pkt. 2)**
Landbrug & Fødevarer mener, at italiensk rajgræs (Lolium multiflorum) skal tilføjes til listen over problem-ukrudtsarter, der kan slås i forbudsperioden. Der er, ligesom for ager-rævehale, udviklet herbcidresistens hos en betydelig del af bestandene af italiensk rajgræs. Et tiltag i bestræbelserne for at mindske spredningen og vedligeholdelse af disse bestande er at minimere frøkastet på braklagte arealer.

**Juletræer (§ 28, stk. 2)**
Juletræer m.v. betragtes jf. bekendtgørelsesteksten ikke som en permanent afgrøde. Landbrug & Fødevarer ønsker derfor en uddybning af, hvordan sådanne afgrøder da kategoriseres.

**Støttesatsen for grundbetaling (§ 38, stk. 1)**
Det fremgår både af høringsbrevet og af § 38 stk. 1, at støttesatsen i 2027 er på 251,63 EUR per hektar. Dette stemmer ikke overens med den senest godkendte CAP-plan, hvor det fremgår at satsen i 2027 ligger på 211,92 EUR per hektar.

Reduktionen i støttsatsen skyldes den fleksbeslutning, der blev taget i august, hvor der i 2027 flekses 750 mio. kr. fra grundbetalingsordningen og over i den næste CAP-budgetperiode.

Landbrug & Fødevarer mener, det er et voldsomt stort beløb at flekse frem i tid. En fleks på 1 mia. kr. svarer til ca. 15 pct. af støtten i søjle 1 i 2027. I perioden 2023-26 er der gennemsnitligt blevet overført 8 pct. fra søjle 1 til landdistriktspolitikken i søjle 2, så det er næsten en fordobling af fleksprocenten.

For grundbetalingsordningen betyder det, at støtten i 2027 vil være på knap 1.600 kr. per ha, som er ca. samme niveau som i 2026. Uden fleksen ville danske landmænd have udsigt til i stedet at få omkring 1.900 kr. per hektar i 2027. I foråret 2025 blev det fra daværende trepartsminister meldt ud, at man ville reducere grundstøtten i 2026 for at finansiere visse tiltag, men at den samlede udbetaling i 2026 og 2027 ville være uændret. Dette løfte løber man nu fra ved at fastholde det reducerede støttebeløb i 2027, hvilket er uforståeligt og uacceptabelt.

**Liste over godkendte stivelseskartoffelsorter (bilag 3)**
Landbrug & Fødevarer kan konstatere, at der må være fejl i det medsendte bilag 3, der indeholder listen over godkendte stivelseskartoffelsorter til ordningen for stivelseskartofler. Listen stemmer ikke overens med listen i den gældende bekendtgørelse. Så vidt vi kan se mangler de sorter, som blev tilføjet i 2026 efter ønske herom fra Landbrug & Fødevarer, og som SGAV i høringsnotatet dateret den 9. december 2025 oplyser bliver tilføjet til listen. Landbrug & Fødevarer går derfor ud fra, at dette korrigeres i den endelige bekendtgørelse for 2027.

Derudover ønskes følgende sorter tilføjet til listen:

Proton

Averis Seed: https://www.averis.nl/rasinformatie/
Sorter til zetmeel er til stivelse.

Semagri: https://www.semagri.eu/our-varieties
Alle sorter er til stivelse

Norika: https://en.norika.de/seed-potato-assortment/variety-finder/
Production Utilization: Starch

I er velkomne til at kontakte os, hvis I har spørgsmål til vores høringssvar.

Med venlig hilsen

**Maria Skovager Østergaard**
Fagchef for EU's landbrugspolitik

M +45 2724 5627
E mso@lf.dk